

Biernik liczby pojedynczej rzeczowników żeńskich samogłoskowych na -a (B. lp. rzecz. ż.)

Autor: Halina Karaś

Biernik liczby pojedynczej rzeczowników żeńskich samogłoskowych na -a (B. lp. rzecz. ż.). W wielu gwarach w wyniku szerokiej wymowy nosówki przedniej ($\epsilon > an$) i zaniku nosowości w wygłosie biernik lp. rodzaju żeńskiego rzeczowników samogłoskowych zakończonych na -a jest równy mianownikowi lp. (np. mam córka, sprzedał krowa = mam córkę, sprzedał krowę). Konstrukcje typu widza ta dzioucha z B. lp. rodzaju żeńskiego na -a = M. lp. rodzaju żeńskiego na -a są przez Polaków uznawane za charakterystyczne szczególnie dla gwar śląskich. W gwarach suwalskich (zwłaszcza w niemazurzących gwarach suwalskich, tzw. sejneńskich), podobnie jak w polszczyźnie północnokresowej zrównanie B. i M. lp. rzeczowników dokonuje się natomiast głównie pod wpływem akania. Na niewielkim obszarze małopolskich gwar jednoosówkowych i w gwarze podegrodzkiej (od Sącza po Limanową) odnoszenie samogłoski wygłosowej -ą (pochodzącej ze złania się ϵ) (a) spowodowało powstanie końcówki -o w B. lp., np. zabić tako świnio, we wielko sobłoto, świeci sie (= święci się) kiełbaso, niesie tako palmo, na odmiano = świnię, w Wielką Sobotę, kiełbasę, taką palmę, na odmianę. Zob. Samogłoski nosowe.